

24.4.2019

FIVA 24/05.00.00/2019

Julkinen

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Finanssivalvonnan lausunto yrittäjän työeläketurvan kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnan lausuntoa yrittäjän työeläketurvan kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista.

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Selvityksen lähtökohdat ja eläketurvan kehittämisen tavoitteet

Työryhmän raportin mukaan keskeinen ongelma YEL-järjestelmässä on yrittäjien työskentelyn alivakuuttaminen ja siitä johtuva yrittäjien sosiaaliturvan alhainen taso sekä työuran aikana että myöhemmin eläkkeellä ollessa. Työryhmä on ilmoittanut ensisijaiseksi tavoitteekseen sellaisten lainsäädännöllisten ehdotusten esittämisen, joilla yrittäjien työtulon alivakuuttamista ja siitä aiheutuvia haitallisia seurauksia voitaisiin vähentää.

Finanssivalvonta pitää lähtökohtaisesti kannatettavana työryhmän esitystä yrittäjien eläkelainsäädännön kehittämisestä kattavammaksi ja toimeentuloa paremmin turvaavaksi sosiaaliturvaan liittyvien riskien varalta. Koska eläke- ja etuuslainsäädännön mukaisessa päätöksenteossa on kyse keskeisestä yksilöön kohdistuvasta julkisen vallan käytöstä pitää Finanssivalvonta tärkeänä, että sääntelyn vaatimusten selkeyteen ja asianmukaiseen sääntelytasoon kiinnitetään erityistä huomiota.

Finanssivalvonnan huomiot

Finanssivalvonta keskittyy lausunnossaan työryhmän raportissa esitetyistä lainsäädännön uudistusehdotuksista keskeisimmin valvontatehtäväänsä liittyviin seikkoihin.

Työryhmä ehdottaa, että yrittäjän YEL-työtulon tasoja seurattaisiin yritystoiminnan jatkuessa nykyistä tarkemmin.

24.4.2019

FIVA 24/05.00.00/2019

Julkinen

Finanssivalvonta pitää kannatettavana, että yrittäjien työtulojen jatkuvaa seurantaa ja tarkistamista koskevia säännöksiä tarkistetaan ja täsmennetään ja, että työtulon tarkistamismenettelystä otettaisiin lakiin selkeät säännökset.

Työryhmä ehdottaa, että YEL-vakuutusten tarjonnassa noudatettavasta tiedonantovelvollisuudesta säädettäisiin laissa.

Finanssivalvonta kannattaa vakuutusten tarjoamisen yhteydessä annettavia tietoja koskevien säännösten ottamista lakiin. Valvonnan yhteydessä on tullut esiin tilanteita, joissa yrittäjän lakisääteinen eläkevakuutus, vahvistettavan työtulon tasoa koskevat kriteerit ja vakuutuksen ja työtulon merkitys eläke- ja muulle sosiaaliturvalle ovat jääneet epäselviksi muun vakuutusturvan myynnin yhteydessä annettujen tietojen valossa.

Tiedonantosäännöksiä kirjoitettaessa on syytä varmistaa, että lainsäädännön muodostama kokonaisuus on selkeä ja yhtenäinen. Finanssivalvonta huomauttaa, että YEL-vakuutusten tarjoamista koskee myös vakuutusten tarjoamisesta annettu laki (234/2018). Vaikka sanottu laki ei varsinaisesti koske työeläkevakuutusyhtiöitä, se koskee kuitenkin työeläkevakuutuksia välittäviä vakuutusdustajia. Finanssivalvonta ehdottaa, että jatkovalmistelussa harkittaisiin, onko tarpeen säätää, mitä seurouksia on siitä, että vakuutuksenhakijalle tai vakuutuksenottajalle annetaan virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ennen YEL-vakuutuksen ottamista tai sen voimassa ollessa.

Finanssivalvonta toteaa, että työryhmän raportti on varsin yleispiirteinen ja yrittäjien eläkelainsäädännön kehittämistyö on monilta osin jätetty jatkoselvittelyjen varaan. Finanssivalvonta pitää myönteisenä että yrittäjien eläketurvaan, sen tasoon ja tarjoamisen menettelytapoihin on kiinnitetty raportissa erityistä huomiota.

FINANSSIVALVONTA

Kaisa Forsström
osastopäällikköLiisa Hämeen-Anttila
avustava lakimies